

Civilt försvar och krisberedskap

Erik Hedlund, sektionschef beredskap SKR

Utmaningar som ger nya förutsättningar för kommuner och regioner

Förändrad
demografin

Stora
skillnader

Omfattande
investerings-
behov

Statens
styrning

Osäker
omvärld

Ett mer osäkert omvärldsläge

Krav på ett Europa som tar saker i egna händer

Geopolitiskt

- Kriget i Ukraina – långvarig instabilitet i Europas närområde (hybridpåverkan: cyberattacker, desinformation, sabotage)
- Globaliseringen har blivit ett vapen att erövra och utöva makt (inklusive värdekedjor, råvaruberoende, energitillgång)
- Demokrati är inte den dominerande idévärlden bland stormakterna
- Europas globala inflytande är devalverat
- Västliga gemenskapen under uppluckring och kulturkrig mellan USA och Europa
- Klimatutmaningar → ökade påfrestningar på kommunal infrastruktur

Mediankommunen

16.000

Stockholm stad 995 500

Dorotea 2 294

Demografisk försörjningskvot

0.52 i Solna

1.24 i Övertorneå

Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg

-28,5%

Höganäs

35,6 %

Jokkmokk

Skattekraft

Danderyd

441 144 kr per invånare

Eda

173 218 kr per invånare

Skattesats

28,98 % i Österåker

35,30 % i Degerfors

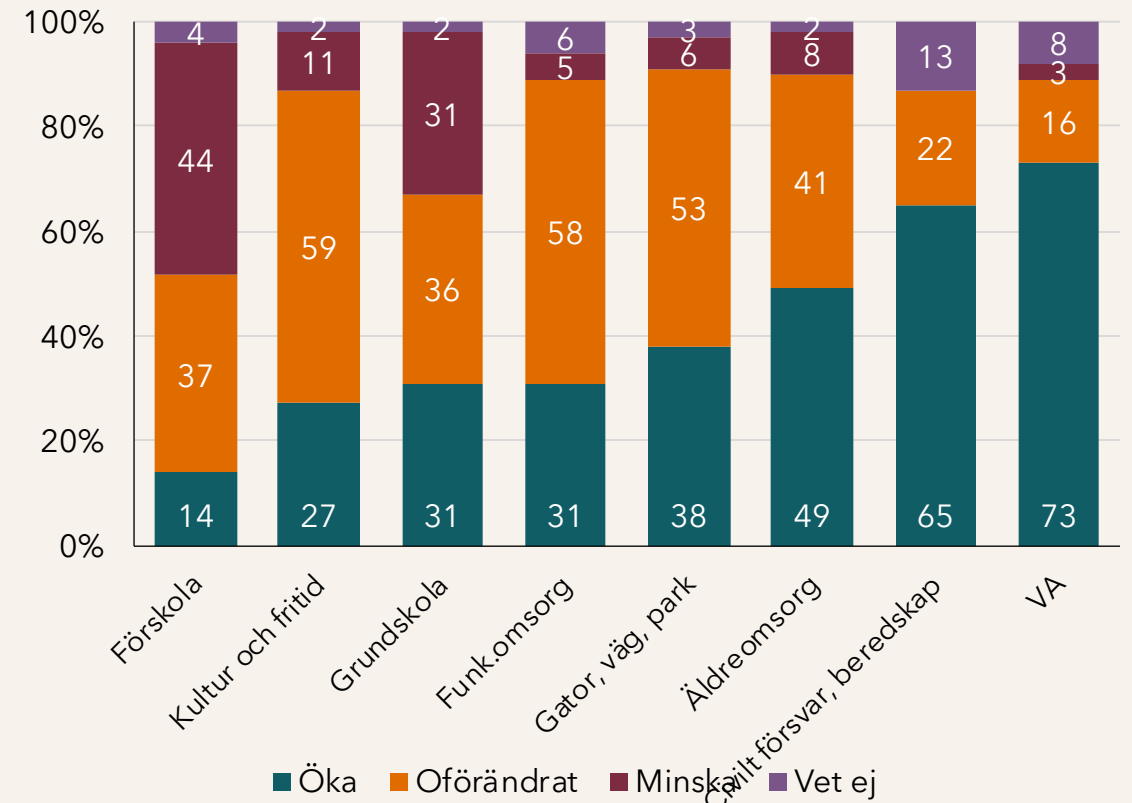
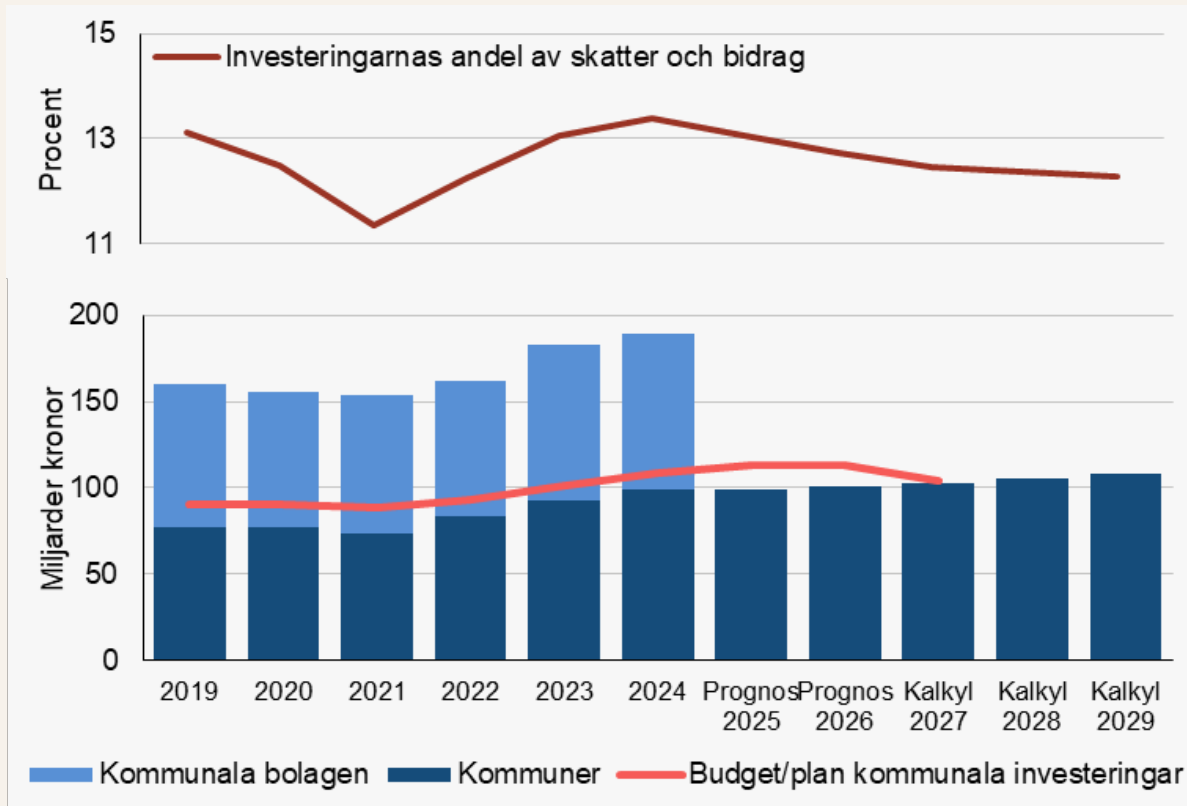
Stora Skillnader

Olika behov för civilt försvar och beredskap!

Investeringar och behov

Kommunernas och kommunala bolagens investeringar

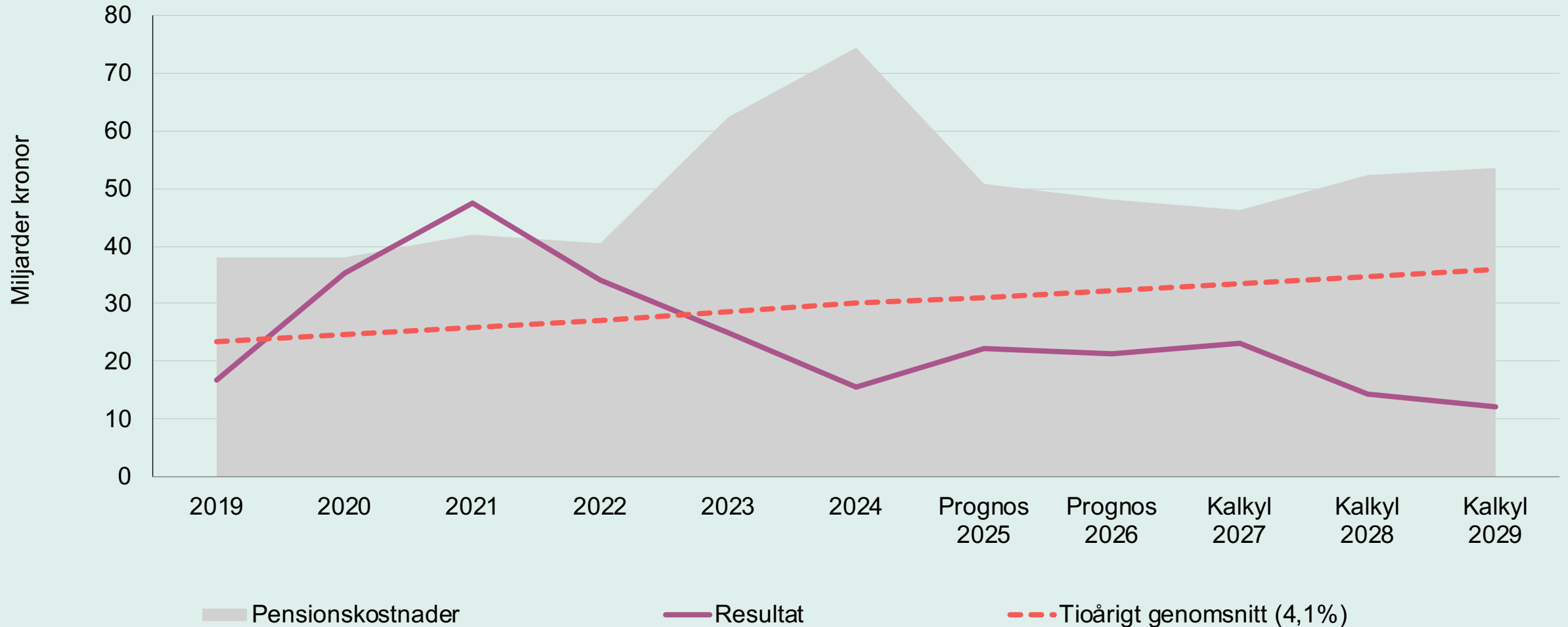
Miljarder kronor respektive andel av skatteintäkter och generella statsbidrag

Källor: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Regioner

Kommunernas resultat

God anpassningsförmåga möjliggör stabilt resultat

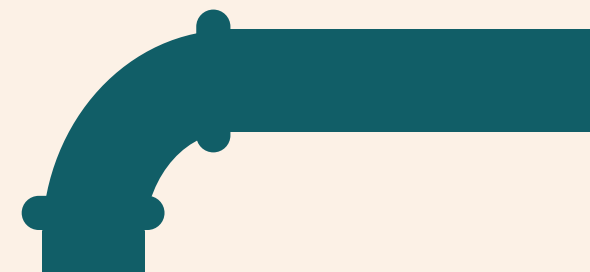

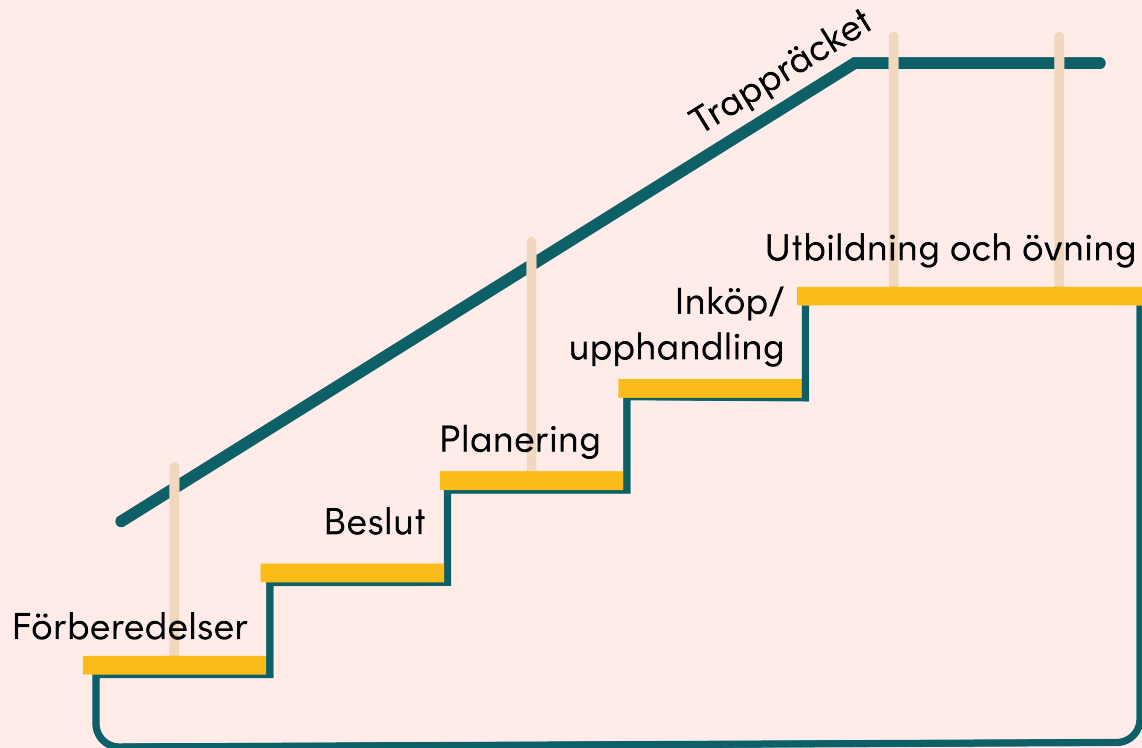
**Kommuner och regioner ska ha de
bästa förutsättningarna att bidra
till Sveriges totalförsvär**

Vi gör det tillsammans!

Exempel på medlemsstöd – mötesplatser

Ta Trappan till det civila försvaret

Trappräcket

Uppstart

Platsbesök

Stöd och uppföljning

Avslut och hjälp framåt

Hur tycker du trappan och
trappräcket kan utvecklas?

Öva, öva, öva!

Beslut & beredskap

Utgångspunkter för diskussion om beslutsfattande på alla nivåer i totalförsvaret.

Några minuter över?

Här finns 52 korta och praktiska frågor och scenarier som kräver kreativitet och snabba beslut.

Dra ett kort, släpp ordet fritt och bygg förmåga tillsammans!

Instruktion

Frågorna är anpassade för kommuner och regioner och utgår från typsituation 1, 2 och 5 i "Gemensamma utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030".

Alla scenarier är utformade för 10–20 minuters gruppdiskussion i ledningsgrupper, nämnder, förvaltningar och bolag.

Dra ett kort, sätt scenariot i er kontext, släpp ordet fritt och börja bygga förmåga!

Tänk på att bara dela öppen information.

The cards are organized into columns and include the following scenarios and questions:

- Typsituation 2: Världsstöd**
 - Säkerhets- och humanitära aktörer**: Länsstyrelsen begär ökat transporthöd.
 - Utländsk militär transit genom landet**: Nato-kolonner ska passera genom ert län och er stad.
 - Försörjningskedjor & logistiska flöden**: Brist på drivmedel påverkar ambulans, hemtjänst, kollektivtrafik och snöröjning samtidigt.
Hur prioriterar ni?
 - Säkerhet & ordning**: Demonstranter blockerar en väg som används för militär förflyttning.
Hur hanterar ni oro och eventuella konflikter på plats? I er verksamhet?
- Typsituation 1: Hybrida hot**
 - Informationsövervakning & desinformation**: En fejkad "läcka" på sociala medier påstår att er ledning döjer en olycka.
 - Fysiskt sabotage**: En transformatorstation skadas av en misstänkt.
 - Samordning och ledning i gränzsläge**: Sabotage av flera viktiga fordon. Verksamheten vill klara sig själv trots.
 - Cyberangrepp & IT störningar**: Organisationen nätverk är under attack. Innehållet i flera system blir krypterat.
Vilka samhällsviktiga system måste upp först – och vem beslutar?
- Typsituation 5: Fjärrangrepp**
 - Publikt stöd & återvinning**: Stor oro i samhället ställer höga krav på ständig information.
 - Skydd av eldbrandförklaringen**: Kritiska fastigheter drabbas av spjällerskador, lokalerna obrukbara.
 - Skydd av eldbrandförklaringen**: Ett flertal kritiska verksamheter.
 - Infrastruktur & drift**: Elavbrott i 48 timmar påverkar VA och värme i alla era verksamheter.
Vad gör ni? Hur upprätthåller ni verksamheten? Vad prioriteras?

Högt på nätverkens agenda

Kommundirektörer

- Kompetensförsörjning
- **Civilt försvar**
- Digitalisering och AI
- Välfärdsbrottslighet
- Strategiska samhällsbyggnadsfrågor
- Välfärdens omställning
- nära vård och ny socialtjänstlag

Regiondirektörer

- Kompetensförsörjning
- **Civilt försvar**
- Digitalisering och innovation
- Ekonomi och styrning
- Regional utveckling
- Hälsa- och sjukvård

Vad ska nätverken göra?

Arbeta för effektivitet och
utveckling i kommuner
och regioner

Skapa tydlig förflyttning inom
viktiga gemensamma frågor

Främja samarbete
och spridning av
goda exempel

Med och för medlemmarna

- allt händer i en kommun och region

- Beredningen för Samhällsbyggnad
 - Civilt försvar och beredskap
- Gemensamma möten Länsråd, KD-42 samt RD
 - 28 maj
- CF stående punkt hos KD-42, RLS och KD-sändningar
 - RLS 23-24 april
- KD och Kommunikationschefer – arbetsgrupper
 - KD-7 möten en gång i månaden
 - Kom chefer: tema CF i september (nystart)
- KD-7 (9)= Strategiskt ledningsforum med GD, MCF

Konkreta exempel

**Mall och
metodstöd
RSA**

**Styrdokument,
handlingsplan
och riktlinjer**

**Metodstöd
krigsorganisation**

Adda

**Övning
krisledningsnämnd,
cyberangrepp,
elbortfall
och nyheter**

**Utbildning
medarbetare,
förtroendevalda
och invånare**

Organisation SKR

Sektion Beredskap 11 medarbetare

Samordnar **hela** beredskapsarbetet inom alla verksamheter på Skr

- Erik Hedlund sektionschef
- Kompetenser idag
 - Nato
 - Flyg, hamnar, drönare
 - Vatten- och livsmedelsförsörjning
 - Energi och bränslen
 - Transporter
 - Räddningstjänst
 - Brottsförebyggande
 - Rakel → SWEN
 - Säkra kommunikationer, 5G
 - Fastigheter, skydd civilbefolkningen
 - Trappan och Trappräcket

Samverkan

- Samverkansgrupp, ca 50 medarb.
- VO egen arbetsgrupp
- "Hub" – fokus leveranser
 - Accelerera och synka inom SKR och koncernen.
 - Prioritera tillsammans – snabba beslutsvägar och fokus på leveranser.
- Adda

Tack för ordet!
Ha en härlig sommar!

Vad vill du att vi ska utveckla på Skr?

Hör av dig!

erik.hedlund@skr.se